

Børnene. Den Omstændighed, at han saaledes har Forpligtelse til at underholde disse, maa ogsaa naturlig lede til, at han maa have den fulde Raadighed over Fallesboet. Skulde han ikke have det, vilde man opløse det Forhold, saaledes at Konen i større Omfang fik Raadighed over Sit, hvad enten man tænkte sig, at der tillige indtraadte en Adskillelse af den egentlige Eendomsret over det eller ikke, maatte man i alt Fald uøvedigvis have som støttende Sætning den, at Konen var forpligtet til i et vist Forhold at deltage i Familiens Underhold. Jeg tror derfor, det er meget overdrevent og i sig selv urigtigt, naar man vil sige, at Konen er stillet som en Flebsføring eller endog Slettere end en Flebsføring, at hun behandles paa samme Maade som Oldtidens Slaver, at hun fra Egtelshabets Indgaaelse er i alle Henseender afhængig af Mandens Maade osv. Dels er hun jo nemlig lodtagen i Boet for det Halve, hvad der vil vise sig, naar Formuesælleskabet ophører; men dernæst vil jeg ogsaa sige, at man ikke med Rette kan fremstille Forholdet saaledes, at hun er fuldstændig retløs overfor Manden. Thi selv om der ikke kan være Spørgsmaal om, at hun ved almindelig Rettergang kan søge Manden, haves der dog Retsmidler, som Konen kan anvende overfor Manden, naar han gaar udover Grændserne i Henseende til at undertrykke hende. Saaledes have vi for det Første den almindelige Straffelovgivning. Medens der ikke var Noget til Ginder for, at en Herre behandlede sin Slave, som han ønskede, skar Næse og Øren af ham, kan man dog endnu ikke her i Danmark gjøre det ved sin Kone. Dernæst er der jo ogsaa den Omstændighed at mærke, at Staten, om det end ikke sker i Form af almindeligt Spørgsmaal i første Instants, dog udøver en vis Tvang paa Manden til at underholde Konen og Børnene, idet han jo nemlig, forsaavidt hun skulde falde det Offentlige til Byrde, vil blive tvungen til at udrede Underholdningsbidrag til hende og Børnene, ved hvilken Leilighed det Offentlige endog har Retsmidler, som ere kraftigere end de almindelige, til at gjøre en saadan Forpligtelse gjældende. Ganste vist sker det ikke ved almindeligt Spørgsmaal i første Instants, men derved, at saadanne Underholdningsbidrag, som Manden efter Dvirighedens Bestemmelse skal udrede, kunne indrives ved Udpantning og i fornødent Fald affones derved, at Manden hensesættes paa Vand og Brød. Der haves altsaa Retsmidler, som ere effektive nok, endog stærkere end dem, der ellers indrømmes mellem Mand og Mand, om de end ikke kunne gjøres gjældende ved almindeligt Spørgsmaal i første Instants mellem Parterne.

Jeg ansøger nu imidlertid ikke disse Ting, fordi jeg paa nogen Maade ligeoverfor det ærede Medlem vil paastaa, at den bestaaende Lovgivning paa dette Omraade er i alle Henseender fyldest-

gjørende og ikke trænger til at forandres. Min Hensigt dermed er kun, at jeg ligesom vil vise den anden Side af Medaillen frem, lægge et lille Lod i den anden Vægtstaa, for at der ikke hos ærede Medlemmer af Thinget skal opstaa den Forestilling, at Rettsforholdet mellem Mand og Kone hertilands er ordnet paa en saa aldeles uforvarselig Maade, som det ærede Medlem synes at ville skildre det. Naar det blev sagt, at der ikke her i Landet var blevet gjort noget Skridt fra Regjeringen til at tilveiebringe en Forandring i de herstende Regler om Formuesælleskabet osv., som i det Væsentlige endnu her i Danmark ere ordnede saaledes som i Christian den Femtes danske Lov, er det ganste sandt. Jeg skal imidlertid bemærke, at, forsaavidt den ærede Laler henpegede til Norges Exempel, er det jo ganste vist saa, at der har Regjeringen forsaavidt taget Sagen i sin Haand, som den har nebsat en Kommission, der har afgivet Betænkning, i Henhold til hvilken der er forelagt Lovforslag; men det, som den ærede Laler selv bemærkede angaaende denne Sag, synes egentlig snarest at maatte lede til den Slutning, at det Spor ikke indbyder til Efterfølgelse, men snarere afstrækker. Thi Sagen har været for paa to Størthing, uden at der er gjort Noget ved den fra Størthingets Side. Dette synes, saaledes som jeg ogsaa tror, man opfatter det i Norge, til dels at være begrundet deri, at der hos en stor Del af Thingets Medlemmer ligesom maaste ogsaa, hvad det ærede Medlem selv har antydet, hos en Del af dette Things Medlemmer herster en stor Uvillie mod at gjøre Forandringer paa dette Gebet. Det synes i det Hele tvivlsomt, om man overhovedet, naar det kommer til Stykket, vil gjøre Noget ved Sagen. Det var den ene Grund, og den anden Grund er den, at man i det Hele erkjender, at det er en særdeles vanskelig Materie at gjøre Forandring i, at det er et af de Gebeter, hvor Banens Magt og de nedarvede Forestillinger ere overordentlige vanskelige at gaa imod, meget vanskelige end paa det politiske eller andre saadanne Gebeter. Naar jeg i den Tid, jeg har været Justitsminister, ikke har sat mig i Bevægelse i Anledning af dette Spørgsmaal, saa er det ikke, fordi jeg mener, at der ikke burde gjøres Noget derved, eller at der ikke var Anledning til at revidere den bestaaende Lovgivning paa dette Gebet; men det er for en Del væsentlig begrundet paa, at Forholdene i mange Henseender, som alle de Herrer vide, ikke have været meget indbydende for Regjeringen til at tage fat paa større Lovarbejder, naar man ser hen til de Frugter, der ere komne ud af, hvad der hidtil har været forelagt. Dernæst er der den anden Grund, at jeg har været stærkt optagen af andre meget store Lovarbejder, som jeg, hvad jeg oftere her har omtalt, haaber at kunne forelægge her i næste Session, ved Siden af mindre Ting, der altid forekomme i det daglige Liv, og man